

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Achates Tiberianus, Sive Gemma Cæsarea, Antiquitate,
Argumento, Arte, Historiâ, prorsùs incomparabilis, Et cui
parem in Orbe Terrarum, non est reperire, D. Augusti
Apotheosin, Imp. Cæs. Tiberii, ...**

Le Roy, Jacques

Amstelædami, 1683

Judicium. Nic. Fabritii Peireskii de hac Gemma, relatum à Petro Gassendo
in vita ejus lib. 3. pag. 288.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38368

J U D I C I U M

NIC. FABRITII PEIRESKII *de hac Gemma, relatum à PETRO GASSENDO in vita ejus lib. 3. pag. 288.*

Circiter id tempus spectavit curiosus Sacelli Basilicæ, seu (ut vulgò indigitant) Sanctæ Capellæ Gazophilacium. In rarissima autem illa, pretiosissimaque suppellectile, Cimelium detexit omni pretio majus, Cameum videlicet, sive ACHATEM Orientalem, SARDONYCHEMVE ARABICAM, amplitudine fidei Parisiensi, seu Regio exæquatam, in qua sculptæ viserentur miro artificio viginti quinque figuræ, omnes candore eminentes, & in nigro æquore flavedine quâdam subobscura interstinctæ. Exornata illa circumfuerat Christianis figuris, & Epigraphis à Græco quodam Imperatore, adeò ut cum BALDVINVS eam oppignorasset D. Ludovico, ac postmodum tandem venisset in manus CAROLI Regis, nomine QVINTI, & crederetur sacram quandam continere historiam, in cum thesaurum, quasi donarium religiosum fuerit illata.

Peireskius porrò, cùm rem spectasset, & ad figurarum conditionem attendisset, cognovit potius profanam quandam repræsentari historiam, & quantum conjecturis potuit assequi, credidit esse APOTHEOSIN DEFVNCTI AVGVSTI.

Eam nuper Joannes Tristanus Santamantius, rerum antiquarum eximiè peritus, are inciso exhibitam in suos inseruit Commentarios. Testatus est autem se primam illius notitiam hausisse ex Peireskio, præfatus virum raræ adeò, exquisitæque eruditionis, ut omnem suam commendationem inferiorem censeat: eâ claritate nominis quâ tota Europa evasit illustris. Scribit deinceps se primâ vice in comitatu Peireskii spectasse hoc rarum antiquitatis monumentum, occepisseque conjicere ecquid rei repræsentaret. Quandoquidem verò temporis progressu circa nonnulla Capita à Peireskii mente deflexit, contigitque, ut aliquoties differentem ea de re Τὸν μακαρίτην audierim, ideo rem ingratam fortassis non faciam, si præcipua quâdam interpretationis discrimina hic attigero, in illorum gratiam, qui rem totam studiosius examinaturi Achatem ipsum, aut Ectypum, memoratumvè habuerint librum.

Ergo quem Santamantius interpretatur esse JOVEM, succedente

UI

dente *Aened*, Peireskius censuit esse *AVGVSTVM, DEÆ ROMÆ* ope elatum in cælum. Et quem ille vult esse *Augustum*, ipse interpretatus est *Marcellum*, equorum amantem, quem fata terris solum ostendêre: innuente *Româ*, quod ab illo recusabatur Orbis Imperium, tradere sese *Tiberio*, proximè supposito.

Et certè si attendas ad prototypum, adolescentis potiùs, quàm senescentis vultum agnosces.

Sic, quem Peireskius sub *Marcello* existimavit esse *Drusum Tiberii* filium, manu versus Jovem extenta, tanquam postulando post patrem, Imperium; autumat Santamantius esse *Numcrium Atticum* contemplantem, attestantemque fuisse Augustum raptum in cælum, & quam assidentem *Druso Livillam* uxorem ille censuit; censet hic esse posse *Juliam*, Augusti filiam, in exilium actam; ut credit illum ad dexteram Jovis esse *Drusum*, Tiberii fratrem, quem potiùs *Julium Cæsarem* Peireskius esse existimavit. De *Germanico*, *Agrippina*, *Caligula* discrimen nullum; imo nec de *Tiberio*; nisi quod Peireskius vestem Imperialem serpentibus circumdatam esse duxit *Egidem Jovis*; appellavitque lanceam sine ferro, sceptrum prælongum. Sic censuit *Antoniam* Germanici matrem, quam Santamantius *Liviam* & contra *Liviam* esse putavit, quam Santamantius *Antoniam*, sed hæc obiter.

Cæterùm Peireskius ita exultavit ob præclarum adedò Cimelium repertum, ut non modò ad intuendum, & Santamantium, & cæteros, quotquot erant Parisiis, curiosos viros invitarit; sed etiam de eo litteras ad amicos in Angliam, in Germaniam, in Italiam, per totam Galliam & Belgium dederit.

Scriptit autem de eo præsertim ad Petrum Paulum Rubenium Antverpiensem Pictorem celeberrimum, & totius Antiquitatis, sed Cameorum inprimis, studiosissimum, peritissimumque, qui dicto citiùs exsiliit, ut rem spectaret cominus, & exprimeret coloribus vivis. Tulit autem Peireskius, Cimeliique vice nobilem habuit effigiem præter *Ectypos*, quos ex Achate ipso expressit.